

Retrospectiva anului 2024 și perspective pentru 2025.

Microîntreprinderile plătitoare de impozit pe venit

Retrospectiva anului 2024

În sensul art. 47 din Codul fiscal, o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește **cumulativ** următoarele condiții la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

- ✓ a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 500.000 euro;
- ✓ capitalul social nu este deținut de stat și unitățile administrativ-teritoriale;
- ✓ nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești;
- ✓ a realizat venituri, altele decât cele din consultanță și/sau management, cu excepția veniturilor din consultanță fiscală, corespunzătoare codului CAEN: 6920 – «Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal», în proporție de peste 80% din veniturile totale;
- ✓ are cel puțin un salariat;
- ✓ are asociați sau acționari care dețin, în mod direct sau indirect, peste 25% din valoarea sau numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot și este singura persoană juridică stabilită de către asociați sau acționari să aplice impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- ✓ a depus în termen situațiile financiare anuale.

Cumularea veniturilor cu întreprinderile legate – cea mai importantă modificare a anului 2024

Una dintre cele mai semnificative modificări legislative aduse regimului fiscal aplicabil microîntreprinderilor în 2024 a fost introducerea prevederilor privind **cumularea veniturilor realizate de microîntreprinderi cu veniturile întreprinderilor legate**. Măsura a fost menită să combată **optimizările fiscale nejustificate** și să **elimine fragmentarea artificială a afacerilor** pentru accesarea regimului favorabil al microîntreprinderilor.

Definiția întreprinderilor legate

Conform art. 47 alin. (1¹) din Codul Fiscal, o întreprindere este considerată legată de o altă întreprindere dacă există unul dintre următoarele raporturi:

1. Deținerea directă sau indirectă a peste 25% din titlurile de participare sau drepturile de vot:

- O persoană juridică română deține la o altă persoană juridică română peste 25% din acțiuni sau drepturi de vot;
- Alternativ, are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, conducere sau supraveghere.

2. Deținerea inversă:

- O persoană juridică română este deținută de o altă persoană juridică română în proporție de peste 25%;
- Deținătorul poate controla numirea sau revocarea conducerii.

3. Control comun printr-un terț:

- O persoană (fizică sau juridică) deține peste 25% din acțiuni sau drepturi de vot, direct sau indirect, în ambele întreprinderi;
- Detinerea include și dreptul de a controla numirea sau revocarea membrilor conducerii în ambele entități.

4. Legături prin acționari care desfășoară activități economice prin alte forme de organizare:

Conform art. 47 alin. (1¹) lit. d) din Codul Fiscal, o persoană juridică română este considerată legată de o altă entitate dacă există acționari/asociați care îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- unul sau mai mulți acționari/asociați dețin **peste 25%** din valoarea sau numărul titlurilor de participare ori din drepturile de vot ale persoanei juridice române analizate;
- acționarii/asociații respectivi desfășoară activități economice prin intermediul unor forme fără personalitate juridică, precum: persoane fizice autorizate (PFA), întreprinderi individuale (II), întreprinderi familiale (IF), alte forme de organizare economică autorizate;
- în această situație, **veniturile generate prin PFA, II, IF sau alte forme fără personalitate juridică** se cumulează cu veniturile persoanei juridice române pentru a determina plafonul de eligibilitate de 500.000 euro și, implicit, aplicabilitatea regimului fiscal al microîntreprinderilor.

Excluderi

Nu intră sub incidența impozitului pe venurile microîntreprinderilor următoarele persoane juridice române:

- Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
- Fondul de compensare a investitorilor;
- Fondul de garantare a pensiilor private;
- Fondul de garantare a asiguraților;
- Entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică;
- Persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul bancar;
- Persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul asigurărilor și reasiguraților, al pieței de capital, precum și persoana juridică română care desfășoară activități de intermediere/distribuție în aceste domenii, cu excepția intermediarilor secundari de asigurări și/sau reasigurați care au realizat venituri din activitatea de distribuție de asigurări/reasigurați în proporție de până la 15% inclusiv din veniturile totale (modificarea în vigoare de la 1 ianuarie 2024, adusă de Ordonanța de urgență nr. 115/2023).

Cotele de impozitare (introduse la 01.01.2024 prin Legea nr. 296/2023)

- Cota de 1% pentru microîntreprinderile cu venituri sub 60.000 euro;
- Cota de 3% pentru venituri peste 60.000 euro sau pentru activități specifice, cum ar fi servicii de alimentație, hoteluri și alte facilități de cazare similare IT, juridice sau medicale, prevăzute detaliat la art. 51 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal.

Aspecte neplăcute din 2024

Una dintre cele mai controversate situații administrative ale anului 2024 a fost legată de interpretarea greșită a termenului legal pentru depunerea situațiilor financiare anuale aferente anului 2023.

Conform:

- **Art. 47 alin. (1) lit. i) din Codul Fiscal**: microîntreprinderile trebuie să depună situațiile financiare anuale în termenul prevăzut de lege pentru a păstra regimul de impozitare pe venit.
- **Legii contabilității nr. 82/1991**: termenul de depunere este de **150 de zile** de la încheierea exercițiului financiar.

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023, termenul legal de depunere a fost 30 mai 2024, **dar**, din păcate, mai multe administrații fiscale din țară au interpretat eronat termenul legal, considerând că depunerea situațiilor financiare anuale trebuia făcută **până la 29 mai 2024**. Pe baza interpretării greșite, unele administrații fiscale au emis chiar notificări oficiale microîntreprinderilor, informându-le că statutul lor fiscal a fost schimbat automat. Vectorul fiscal al acestor entități a fost modificat, **eronat**, din „plătitor de impozit pe venit” în „plătitor de impozit pe profit”, începând cu **1 aprilie 2024**. Evident că aceste schimbări eronate din oficiu au subminat încrederea contribuabililor în autoritățile fiscale, complicând prognozarea obligațiilor fiscale și afectând stabilitatea financiară a entităților vizate.

În final, Ministerul Finanțelor a intervenit pentru a clarifica situația, confirmând oficial că termenul corect de depunere pentru situațiile financiare anuale aferente anului 2023 era **30 mai 2024, nu 29 mai 2024**, explicând că termenul de 150 de zile se calculează conform normelor dreptului comun (Codul civil, art. 2553 și art. 2554 și Codul de procedură civilă, art. 181), astfel, ultima zi pentru depunerea situațiilor financiare a fost 30 mai 2024.

Așadar:

- Entitățile care au depus bilanțul **până la 29 mai 2024** inclusiv, au fost în termen, fără nicio problemă;
- Entitățile care au depus bilanțul pe **30 mai 2024** au fost, de asemenea, în termen conform legii, **dar** au fost scoase din sistem de o interpretare greșită a administrațiilor fiscale. **Însă**, după clarificarea termenului legal de către Ministerul Finanțelor, ANAF le-a reintrodus în sistem, corectând vectorul fiscal și restabilind regimul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor.

Perspectivă pentru 2025

În contextul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), jalonul 206 vizează o reformă amplă a regimului fiscal aplicabil microîntreprinderilor, incluzând măsuri care să asigure alinierea legislației românești la standardele internaționale și să crească veniturile fiscale.

Reducerea graduală a pragului de venituri eligibile

Obiectivul este reducerea plafonului de 500.000 euro la nivelul pragului de TVA (88.500 euro), măsură care va restrânge accesul la regimul microîntreprinderilor pentru companiile mari și va încuraja conformarea fiscală.

Eliminarea deducerilor fiscale

Reforma va elimina deducerile care facilitează optimizările fiscale pentru anumite categorii de cheltuieli, contribuind la o bază de impozitare uniformă și mai echitabilă.

Revizuirea cotelor de impozitare

Posibila uniformizare a cotelor sau ajustarea lor în funcție de activitatea economică și dimensiunea afacerii, pentru a reduce inegalitățile fiscale.

Impactul reformei asupra microîntreprinderilor

Avantaje:

- Un regim fiscal mai clar și echitabil.
- Posibilitatea pentru companiile mici de a beneficia de condiții fiscale mai transparente.

Dezavantaje:

- Scăderea numărului de microîntreprinderi eligibile pentru regim.
- Creșterea sarcinilor fiscale pentru companiile care vor depăși noul prag de eligibilitate.

Concluzii

Anul 2024 a adus schimbări majore pentru microîntreprinderi, marcând trecerea către un regim fiscal mai strict, dar echitabil. Perspectivele pentru 2025 indică o continuare a reformelor, cu focus pe **alinieră pragului de impozitare la standardele internaționale** și **reducerea optimizărilor fiscale prin consolidarea bazei de impozitare**.

Retrospectiva anului 2024 și perspective pentru 2025.

TVA

Cotele de taxă în anul 2024

Potrivit art. 291 din Codul fiscal, cota standard se aplică asupra bazei de impozitare pentru operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxă sau care nu sunt supuse cotelor reduse, iar nivelul acesteia este de 19%, începând cu data de 1 ianuarie 2017.

Cota redusă de 9% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri:

- livrarea de medicamente de uz uman și veterinar;
- livrarea de alimente, băuturi destinate consumului uman și animal, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor, produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele, cu excepția:
 1. băuturilor alcoolice;
 2. băuturilor nealcoolice (NC 2202);
 3. alimentelor cu zahăr adăugat (10 g/100 g produs), altele decât laptele praf pentru nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică, cozonacul și biscuiții.
- livrarea apei pentru irigații în agricultură, îngrășăminte și pesticide, inclusiv chimice, de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă;
- serviciile de alimentare cu apă și de canalizare;
- cazarea în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;